

بسمه تعالی

ریاست محترم جمهور در آذر ماه ۱۳۹۵، منشور حقوق شهروندی را رونمایی و سپس برای اجرا به دستگاههای اجرایی ابلاغ فرموده اند. این منشور از ۲۲ محور و ۱۲۰ ماده تشکیل شده است. برخی از مواد این منشور بطور مستقیم به امور زنان و خانواده و برخی بطور غیرمستقیم به آن مربوط می شود و می تواند در برنامه ریزی ها مورد توجه قرار گیرد. محورها و مواد مورد نظر عبارتند از:

محور حق حیات، سلامت و کیفیت زندگی:

ماده ۳- حق زنان است که از برنامه ها و تسهیلات بهداشتی و درمانی مناسب و آموزش و مشاوره های مناسب برای تامین سلامت جسمی و روانی در زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی در مراحل مختلف زندگی به خصوص دروان بارداری، زایمان و بعد از زایمان و در شرایط فقر یا معلولیت برخوردار باشند؛

محور حق کرامت و برابری انسانی:

ماده ۱۱- زنان حق دارند در سیاستگزاری، قانون گذاری، مدیریت، اجرا و نظارت مشارکت فعال و تاثیرگذار داشته و براساس موازین اسلامی از فرصت های اجتماعی برخوردار باشند؛

محور حق تشکیل و برخورداری از خانواده:

ماده ۵۳- حق شهروندان است که از تدابیر و حمایت های لازم برای تشکیل، تحکیم، تعالی و ایمن سازی خانواده، تسهیل ازدواج مبتنی بر ارزش ها و سنت های دینی و ملی برخوردار شوند؛

ماده ۵۴- حق همه شهروندان بویژه زنان و کودکان است که از تعرض و خشونت گفتاری و رفتاری دیگران در تمام محیط های خانوادگی و اجتماعی مصون باشند و در صورت بروز هر نوع خشونت، امکان دسترسی آسان به مکان های امن و نهادهای امدادی، درمانی و قضایی جهت احقاق حق خود را داشته باشند،

محور حق اشتغال و کار شایسته:

ماده ۷۷- حق شهروندان است که آزادانه و بدون تبعیض و با رعایت قانون شغلی را که به آن تمایل دارند انتخاب نمایند و به آن اشتغال داشته باشند. هیچ کس نمی تواند به دلایل قومیتی، مذهبی و جنسیتی و یا اختلاف نظر در گرایش های سیاسی و یا اجتماعی این حق را از شهروندان سلب کند؛

ماده ۷۸- شهروندان از حق فرصت برابر در دسترسی به مشاغل و انتخاب آزادانه حرفه مورد نظر خود طبق موازین قانونی به گونه ای که قادر به تامین معاش خود به صورت منصفانه و آبرومندانه باشند، برخوردارند. دولت شرایط مناسب را برای تحقق این حق تضمین و بر آن نظارت می نماید؛

ماده ۸۲- بکارگیری، ارتقاء و اعطای امتیازات به کارکنان باید مبتنی بر تخصص، شایستگی و توانمندی های متناسب با شغل باشد و رویکردهای سلیقه ای، جناحی و تبعیض آمیز و استفاده از روش های ناقض حریم خصوصی در فرایند گزینش ممنوع است؛

ماده ۸۳- حق زنان است که از فرصت های شغلی مناسب و حقوق و مزایای برابر با مردان در قبال کار برابر برخوردار باشند؛

محور حق رفاه و تامین اجتماعی

ماده ۸۵- آرامش، شادابی و امید به آینده ای بهتر، خودسازی معنوی و توان افزایی اجتماعی، برخورداری از زندگی امن و آرام، داشتن فرصت و امکان برای همراهی بیشتر با خانواده، تفریح، ورزش و گردشگری حق هر شهروند است؛

محور دسترسی و مشارکت فرهنگی:

ماده ۹۵-برخورداری از آثار و فواید توسعه فرهنگی و پیشرفت های علمی،مشارکت در حیات فرهنگی و حمایت متوازن از جنبه های مختلف فرهنگ حق همه شهروندان است؛

ماده ۱۰۳-حق همه شهروندان به ویژه زنان است که ضمن برخورداری از مشارکت و حضور در فضاها و مراکز عمومی،تشکل ها و سازمانهای اجتماعی،فرهنگی و هنری مخصوص خود را تشکیل دهند؛

محور حق آموزش و پژوهش:

ماده ۱۰۵-همه استادان و دانشجویان حق بهره مندی از مزایای آموزشی و پژوهشی از جمله ارتقاء را دارند.اعطای تسهیلات و حمایت های علمی از جمله فرصتهای مطالعاتی،بورسیه و غیره صرفاً باید براساس توانمندی های علمی،شایستگی،فارغ از گرایش های جناحی و حزبی و مانند اینها باشد؛

محور حق محیط زیست سالم و توسعه پایدار

ماده ۱۱۲-حفاظت از محیط زیست -که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند- وظیفه ای همگانی است.از این رو فعالیتهای اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن همراه باشد،ممنوع است.حفاظت،بهبودی و زیبا سازی محیط زیست و گسترش فرهنگ حمایت از محیط زیست حق شهروندان است و دولت این حق را در برنامه ها،تصمیمات و اقدام های توسعه ای،اقتصادی،اجتماعی،فرهنگی،دفاعی و امنیتی مد نظر قرار می دهد و با آلودگی و تخریب محیط زیست مقابله می کند.